

Q&A over Flitskrediet ‘onbetekenende kosten’

Oktober 2016

1. Waar komt het begrip ‘onbetekenende kosten’ vandaan?

Voor het verlenen van financiële diensten met betrekking tot krediet aan consumenten (zoals aanbieden, bemiddelen en adviseren) is een vergunning van de AFM vereist, uitzonderingen en vrijstellingen daargelaten. Met de implementatie van de Richtlijn Consumentenkrediet (Richtlijn 2008/48/EG) kent de Wet op het financieel toezicht (Wft) nog maar een beperkt aantal uitzonderingen op de vergunningplicht. Eén van die uitzonderingen is dat de Wft niet van toepassing is op *“financiële diensten met betrekking tot krediet dat binnen 3 maanden dient te worden afgelost en ter zake waarvan slechts onbetekenende kosten aan de consument in rekening worden gebracht”*. Deze uitzondering staat in artikel 1:20, eerste lid, aanhef en sub e, Wft.

Het begrip ‘onbetekenende kosten’ laat ruimte voor interpretatievragen.

Om de vraag te kunnen beantwoorden of er sprake is van meer dan ‘onbetekenende kosten’, moet eerst bepaald worden wat de ‘totale kosten van het krediet’ zijn. De AFM licht dit in deze Q&A aan de hand van de rechtspraak nader toe.

[Direct naar de vraag: Hoe heeft de AFM de term ‘onbetekenende kosten’ ingevuld?](#)

2. Welke kosten vallen er onder de ‘totale kosten van het krediet’?

In de Richtlijn Consumentenkrediet wordt onder ‘totale kosten van het krediet’ voor de consument verstaan: *“alle kosten, met inbegrip van rente, commissielonen, belastingen en vergoedingen van welke aard dan ook die de consument in verband met de kredietovereenkomst moet betalen en die de kredietgever bekend zijn, met uitzondering van notariskosten.”*

In de rechtspraak is nader aangegeven welke kosten zijn aan te merken als de ‘totale kosten van het krediet’. De rechterlijke macht volgt bij de bepaling van de ‘totale kosten van het krediet’ niet een formeel-juridische benadering. Er wordt vooral gekeken worden naar de feitelijke gevolgen voor de consument. Dit sluit ook aan bij het doel van de Richtlijn en de Wft, namelijk de bescherming van de consument. In de rechtspraak is bepaald dat ook de volgende kosten behoren tot de ‘totale kosten van het krediet’:

- Kosten voor garantstelling;
- Kosten voor spoedoverboeking;
- Niet-nakomingskosten.

Kosten voor een garantstelling

Voorbeeldcasus: Kredietaanbieder A stelt voor het verkrijgen van een krediet een garantstelling verplicht, waarbij de consument de keus heeft tussen een kosteloze persoonlijke garantstelling of een garantstelling door onderneming B. Voor een garantstelling door onderneming B moet de consument aan onderneming B een vergoeding betalen.

Uit rechtspraak blijkt dat de kosten voor een garantstelling onderdeel zijn van de 'totale kosten van het krediet'. Ook als de garantie tegen betaling (juridisch) niet verplicht is, worden de kosten voor de garantstelling toch als kosten van het krediet beschouwd. Dit heeft te maken met dat de meeste consumenten ervoor kiezen om een garantie tegen betaling af te nemen. Het is niet vereist dat de kosten door een en dezelfde onderneming in rekening worden gebracht om tot de totale kosten van het krediet te kunnen worden gerekend.

Uitspraken over garantstellingkosten:

- [College van Beroep voor het bedrijfsleven 3 mei 2016, ECLI:NL:CBB:2016:104](#)
- [Rechtbank Rotterdam 21 april 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:2880](#)
- [Rechtbank Rotterdam 8 oktober 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:7190](#)
- [Rechtbank Rotterdam 2 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:4569](#)

Kosten voor spoedoverboeking

Voorbeeldcasus: Onderneming A biedt krediet aan consumenten aan. Onderneming A biedt de consument twee opties:

- *het krediet wordt binnen 5 werkdagen na goedkeuring van de kredietaanvraag op de rekening van de consument gestort. Er worden hiervoor geen kosten in rekening gebracht;*
- *het krediet wordt binnen een uur, of in ieder geval dezelfde dag, bijgeschreven op de rekening van de aanvrager. Deze zogenaamde spoedoverboeking kost €25 per krediet.*

Uit rechtspraak blijkt dat de kosten voor de spoedoverboeking onderdeel zijn van de 'totale kosten van het krediet'. De rechter neemt hierbij in aanmerking dat de consument die snel krediet nodig heeft, niet een aantal werkdagen zal kunnen wachten op betaling.

Uitspraak over kosten voor spoedoverboeking:

- [Rechtbank Rotterdam 3 december 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:8759](#)

Niet-nakomingskosten

Voorbeeldcasus: Onderneming A biedt kredieten aan, waarbij zij zelf de consument uitsluitend lage servicekosten in rekening brengt. Wordt het krediet niet tijdig terugbetaald dan draagt onderneming A het dossier ter incasso over aan onderneming B. Onderneming B brengt de consument vervolgens hoge niet-nakomingskosten (bijvoorbeeld aanmaningskosten en incassokosten) in rekening.

Uit de rechtspraak blijkt dat niet-nakomingskosten als kosten van het krediet worden beschouwd als hiermee uitstel van betaling wordt gegeven en de kosten al bij het sluiten van de kredietovereenkomst vast staan.

Uitspraken over niet-nakomingskosten:

- [College van Beroep voor het bedrijfsleven 3 mei 2016, ECLI:NL:CBB:2016:104](#)
- [Rechtbank Rotterdam 2 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:4569](#)

3. Wat verstaat de wetgever onder ‘onbetekenende kosten’?

In de Richtlijn Consumentenkrediet wordt gesproken over onbeduidende dan wel ‘onbetekenende kosten’, zonder dat dit begrip nader wordt ingevuld.

De Nederlandse wetgever heeft in algemene bewoordingen aangegeven waarop moet worden gelet bij de uitleg van het begrip ‘onbetekenende kosten’: *“Het criterium «tegen onbetekenende kosten» heeft tot gevolg dat regulier krediet met een looptijd tot 3 maanden, waarvoor rente en kosten in rekening wordt gebracht, niet onder de uitzondering valt. Te denken valt aan zogenoemd «flitskrediet». Flitskrediet valt door de implementatie van de richtlijn ook onder de Wet op het financieel toezicht. Onder de bedoelde kosten wordt zowel rente als alle eventuele andere kosten onder welke noemer dan ook verstaan. De kosten zijn in relatieve zin onbetekenend wanneer ze slechts een zeer klein percentage van het krediet bedragen. Bijvoorbeeld bij een krediet van €2000 is €5 kosten in ieder geval onbetekenend. (...). Bij onbetekenende kosten in absolute zin kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een kleine vergoeding voor het gebruik maken van een klantenkaart met betaalfunctie.”*

4. Hoe heeft de AFM de term ‘onbetekenende kosten’ ingevuld?

De AFM volgt de lijn van de rechtspraak en kijkt bij de vraag of kosten onbetekenend altijd naar de feitelijke gevolgen voor de consument. Onbetekenende kosten houdt in dat er een kleine vergoeding aan de consument wordt gevraagd. Deze vergoeding mag in ieder geval niet meer dan 1% van de krediet som op jaarbasis bedragen. Dit percentage moet worden berekend over de periode vanaf het aangaan van de kredietovereenkomst tot het moment dat het verstrekte krediet moet worden terugbetaald. Bij een krediet dat binnen 3 maanden moet worden terugbetaald (de maximale looptijd van krediet dat onder deze uitzondering kan vallen), is dat dus 0,25%.

De uitzondering van onbetekenende kosten *in absolute zin* geldt alleen voor 'deferred debit cards'. Een debitcard is een betaalkaart waarmee de betaling direct wordt gesaldeerd van de bankrekening van de consument. Met een deferred debit card vindt afschrijving van de rekening niet direct plaats, maar later. De AFM merkt de kosten van een deferred debit card aan als onbetekenend, indien deze kosten lager zijn dan €50, - op jaarbasis, mits het krediet ook daadwerkelijk binnen 3 maanden wordt afgeschreven. Uit de Richtlijn Consumentenkrediet blijkt ook dat de uitzondering van de 'onbetekenende kosten' mede is ingegeven om deferred debit cards buiten het toepassingsbereik van de richtlijn te laten vallen. Indien ook de mogelijkheid wordt geboden om gespreid te betalen is er geen sprake van een deferred debit card en geldt de uitzondering van onbetekenende kosten dus niet.